

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ
Z DNIA 17.02.2020 roku
ZAWIERAJACA OPINIĘ W SPRAWIE NADANIA
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO W DZIEDZINIE NAUK
MEDYCZNYCH I NAUK O ZDROWIU
DR MED. MAGDALENY BOSAK

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. dr hab. med. Danuta Ryglewicz

Sekretarz: Dr hab. med. Renata Modrzejewska

Recenzenci: Prof. dr hab. med. Halina Bartosik-Psujek

Dr hab. med. Joanna Jędrzejczak

Dr hab. med. Mariusz Furgał

Członkowie Komisji: Prof. dr hab. med. Przemysław Nowacki

Prof. dr hab. med. Andrzej Cechnicki

działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2017 poz. 1789), § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 19 stycznia 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2018, poz. 261), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 9 września 2019 roku powołującego komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr n. med. Magdaleny Bosak podjęła **jednogłośnie**.

**uchwałę wyrażającą pozytywną opinię
w sprawie nadania dr n. med. Magdalenie Bosak
stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu
w dyscyplinie nauki medyczne**

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalności popularyzującej naukę dr n. med. Magdaleny Bosak oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. dr hab. med. Haliny Bartosik-Psujek
- Dr hab. med. Joanny Jędrzejczak
- Dr hab. med. Mariusza Furgała

ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Dr n. med. Magdalena Bosak ukończyła studia medyczne na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w 1994 roku. Po odbyciu stażu lekarskiego w latach 1995 – 1998 pracowała jako asystent Oddziału Neurologii Specjalistycznego Psychiatrycznego Zespołu Opieki w Jarosławiu. Od 1998 roku związała się z Oddziałem Klinicznym Neurologii Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie, początkowo jako młodszy asystent, a od roku 2008 jako starszy asystent. W 1998 roku uzyskała tytuł specjalisty I stopnia w dziedzinie neurologii, a w 2000 roku zdała z wyróżnieniem egzamin dający jej tytuł specjalisty II stopnia. W 2007 roku uzyskała licencję Polskiego Towarzystwa Neurofizjologii Klinicznej w zakresie elektroencefalografii dorosłych. W 2011 roku podjęła pracę w Pracowni Neurofizjologii Katedry Neurologii Uniwersytetu Jagiellońskiego na stanowisku Asystenta, rok później została Adiunktem w tej Pracowni. Dyplom doktora nauk medycznych uzyskała na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w 2012 roku, w wyniku obrony pracy „Czynniki ryzyka depresji u chorych z padaczką” napisanej pod kierunkiem prof. dr hab.

Andrzeja Szczudlika. W swojej pracy zawodowej zajmowała się równolegle pracą kliniczną i naukową.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Prof. dr hab. med. Halina Bartosik-Psujek pisze, że celem badań naukowych Habilitantki była ocena problemów występowania i terapii chorób współistniejących u pacjentów z padaczką. Jest to bardzo ciekawy i aktualny kierunek badań, który znakomicie wpisuje się w wieloaspektową ocenę chorych przewlekle. Pozwala określić problem, ale również wskazać możliwości bezpiecznego prowadzenia terapii u chorych z padaczką. Prace włączone do cyklu przedstawionego jako osiągnięcie dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego medycyny są pracami dobrze przeprowadzonymi metodologicznie w oparciu o wystarczająco dużą grupę pacjentów. Wnioski są uzasadnione wynikami badań i mają bardzo duże znaczenie praktyczne. Prace prezentują spójny kierunek badań, mogą stanowić podstawę do dalszych badań.

Dr hab. med. Joanna Jędrzejczak podkreśla, że wszystkie prace mają charakter zbiorowy, a Habilitantka jest ich pierwszym autorem, zostały opublikowane w dobrych czasopismach naukowych. Trzy z nich zostały napisane w języku angielskim, a jedna w języku polskim. Recenzentka uważa, że są one bardzo rzetelne metodologicznie, ale z pewnymi ograniczeniami. Oparte są na relatywnie dużej liczbie pacjentów, ale tylko jednej poradni i w związku z tym nie mogą być ekstrapolowane na populację polską. Mimo to przedstawiona analiza przedstawia obraz konkretnej populacji w ostatnich latach. Szczególnie cenne, zdaniem Recenzentki, z punktu widzenia poznawczego jak i praktycznego, jest zajęcie się zagadnieniem współwystępowania padaczki oraz innych chorób somatycznych i psychicznych, a także roli interakcji lekowych w wymiarze klinicznym. Uzyskane wyniki i ich porównanie z wcześniejszymi badaniami świadczą o stałym wzorcu współwystępowania lub stałym błędzie niedoszacowania problemu, jak również wskazują na konieczność diagnozowania chorób współwystępujących. Pewnym niedociągnięciem Habilitantki jest brak oceny rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych w analizowanej grupie pacjentów. Zdaniem Recenzentki przedstawiona analiza wyników zawiera również wymiar praktyczny w postaci gotowej rekomendacji do opracowania czy też adaptowania istniejących narzędzi screeningowych dla chorób współistniejących oraz interakcji lekowych, z uwzględnieniem różnic w zależności od wieku pacjentów.

Dr hab. med. Mariusz Furgal zauważa, że celem prac jest badanie współchorobowości u pacjentów z padaczką w warunkach poradni dużego szpitala wielospecjalistycznego. Poza oceną współchorobowości padaczki w badanej kohorcie praca dostarcza wnioski na temat czynników ryzyka tejże współchorobowości a także analizę powiązań leczenia padaczki i innych schorzeń somatycznych. Wartością pracy jest rzetelny opis ważnego aspektu pracy klinicznej z pacjentami z epilepsją. Praca jest napisana przez wnikliwie praktykującą klinicystkę, której tezy artykułu są z jednej strony wynikiem analizy piśmiennictwa, zaś z drugiej dowodzą, że za doborem piśmiennictwa stoją lata praktyki klinicznej. Autorka sprawnie i rzetelnie prowadzi dyskusję ujawniając ograniczenia swoich badań, co świadczy o dużej dojrzałości naukowej Habilitantki. Dzięki temu udało się jej zidentyfikować najpowszechniej występujące interakcje lekowe i/lub zagrożenia interakcjami leków. Ponadto została wyłoniona grupa najpowszechniej występujących zagrożeń, w sposób bezpośrednio przydatny praktykującym klinicystom. W tym wypadku, specyfika miejsca badań, wskazana przez autorkę jako czynnik stanowiący pewne ograniczenie badania, może być pewną zaletą. Jakkolwiek można mieć zastrzeżenia co do reprezentatywności próby przy ocenie współchorobowości pacjentów chorych na padaczkę, gdyż poradnia epileptologiczna dużego wielospecjalistycznego szpitala najpewniej kondensuje i uwidacznia tę problematykę, co może pomóc w ujawnieniu problemów nie dość widocznych w populacji ogólnej. Praca jest syntetyczna, bardzo informatywna, świadczy o doskonałym warsztacie badawczym.

Kolejnym problemem, którym zajmuje się Habilitantka jest współleczenia padaczki i zaburzeń psychicznych (w tym zaburzeń nastroju). Autorka zwraca uwagę, na wynikający z jej badań fakt przyjmowania przez pacjentów z padaczką leków psychotropowych mogących obniżyć próg drgawkowy, identyfikując znaczne (10%) rozpowszechnienie tego zjawiska, co dowodzi konieczności współpracy między epileptologami i psychiatrami w sprawie koordynacji leczenia. Recenzent zauważa, iż występowanie zaburzeń nastroju u pacjentów z epilepsją redukuje depresję do fenomenu biologicznego co może stwarzać absurdalne wrażenie, że fakt chorowania na padaczkę chroni przed psychospołecznymi czynnikami ryzyka. Niemniej jednak artykuł prezentuje dużą wartość, stanowiąc dla świadomych złożoności zjawiska depresji czytelników cenne źródło wiedzy o jej biologicznych korelatkach.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Według analizy bibliometrycznej całkowity dorobek naukowy obejmuje łącznie 77 publikacji, w tym 20 prac oryginalnych (14 jako pierwszy autor), 9 prac poglądowych (8 jako pierwszy autor), 1 list do redakcji, 47 opisów przypadków, 2 monografie naukowe i 1 rozdział w monografii. Znacząca część tych prac powstała po uzyskaniu stopnia doktora nauk medycznych.

Punktacja zbiorcza publikacji wynosi 32,99 IF; 435 punktów MNiSW/KBN. Punktacja po wyłączeniu prac wchodzących w skład cyklu habilitacyjnego wynosi 23,413 IF; 345 punktów MNiSW/KBN. Aktualna liczba cytowań (bez autocytowań) wynosi 72; indeks Hirsha 4 (na podstawie Web of Science z dnia 24.04.2019 roku).

Prof. dr hab. med. Halina Bartosik-Psujek oceniając dorobek naukowy dr med. Magdaleny Bosak zauważa, że obejmuje on również inne publikacje w obszarze elektroencefalografii i jej zastosowania w diagnostyce chorób układu nerwowego i chorób ogólnoustrojowych, wyniki badań związanych z depresją u chorych z padaczką, a także dotyczy różnych aspektów terapii chorych na padaczkę w tym problemów interakcji lekowych oraz stosowania leków generycznych. Recenzentka podkreśla, że Habilitantka opracowała dwa specjalistyczne podręczniki z dziedziny encefalografii „Atlas Encefalografii” (Bosak M. WUJ, 2017) oraz „Encefalografia w przypadkach klinicznych” (Bosak M. Medycyna Praktyczna, 2018), które są unikatowymi pozycjami wykorzystywanymi w codziennej praktyce przez wielu neurologów. Jest autorem lub współautorem prac poglądowych i wielu opisów przypadków dydaktycznych z zakresu encefalografii. Tematyka prac obejmuje problemy związane z depresją u chorych na padaczkę, badanie czynników ryzyka depresji, częstości rozpoznawania oraz zasady leczenia depresji u chorych na padaczkę. Ponadto zajmuje się problemem zmiany leków oryginalnych na generyczne i polekowych zmian skórnych w przypadku stosowania różnych leków u pacjentów z padaczką.

Dr hab. med. Joanna Jędrzejczak podkreśla, że działalność naukowa Habilitantki obejmuje również encefalografię kliniczną, w której ma ona duże osiągnięcia oraz problemy bezpieczeństwa stosowania leków generycznych, szeroko rozumianych zaburzeń idiosynkrazji związanych z interakcją leków przeciwpadaczkowych (Ipp) oraz relacji depresji i padaczki, którymi to Habilitantka zajmowała się w swojej pracy doktorskiej. Recenzentka podkreśla, że sama jest przeciwnikiem upraszczania tego tematu i podejścia, że tylko w niewielkim odsetku dochodzi do np. wzrostu liczby napadów, szczególnie w odniesieniu do

grup specjalnej troski (kobiety w ciąży, osoby starsze), jak również stosowania wymiennego różnych postaci generyków, ponieważ nie ma wystarczającej ilości badań pozwalających ocenić wahania stężenia leku i wynikające z tego konsekwencje.

Dr hab. med. Mariusz Furgał podkreśla, że Habilitantka prowadzi ożywioną działalność badawczą w kilku obszarach, których wspólnym mianownikiem jest praktyka diagnostyczna i terapeutyczna padaczki. Zajmuje się zastosowaniem elektroencefalografii w diagnostyce chorób układu nerwowego i ogólnoustrojowych, bezpieczeństwem stosowania leków odtwórczych u chorych z padaczką. Mierzy się z kontrowersyjną w środowisku lekarskim postawą wobec leków odtwórczych, przedkładając badania empiryczne nad przekonania wynikające z presji marketingowej producentów leków czy osobistych uprzedzeń lekarzy. Dalej zajmuje się reakcjami idiosynkratycznymi związanymi ze stosowaniem leków przeciwpadaczkowych opartych na badaniach empirycznych specyficznych reakcji na leczenie przeciwpadaczkowe w powiązaniu z pogłębionym rozumieniem mechanizmów idiosynkratycznego działania leków. Podsumowując Recenzent stwierdza, że zainteresowania naukowe Habilitantki skupiają na obszarach, które w znacznym stopniu wiążą się z praktyką neurologiczną i są niezwykle istotne nie tylko dla naukowców ale także praktykujących kolegów.

Według wszystkich recenzentów Habilitantka spełnia kryteria uzyskania stopnia naukowego zgodnie z wymogami Rady Wydziału Lekarskiego UJ Collegium Medicum.

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Dr n. med. Magdalena Bosak uczestniczyła w realizacji dwóch międzynarodowych projektów naukowych i była kierownikiem dwóch krajowych, uczelnianych programów. Była organizatorem dwóch konferencji – Międzynarodowych Warsztatów Padaczkowych w Krakowie w 2016 roku oraz X Zjazdu Polskiego Towarzystwa Neurofizjologii Klinicznej w Krakowie w 2015 roku, ponadto, niezależnie od wygłaszanych na konferencjach wystąpień jest autorką 18 warsztatów konferencyjnych cieszących się dużym uznaniem wśród kolegów klinicystów. Jest członkiem trzech polskich towarzystw naukowych oraz International League Against Epilepsy.

Dr n. med. Magdalena Bosak ma duże osiągnięcia dydaktyczne i wychowawcze. Współpracuje naukowo ze studentami Wydziału Lekarskiego UJ CM i Szkoły Medycznej dla Obcokrajowców. Owocem tej współpracy jest 8 wystąpień zarówno na konferencjach

studenckich jak i na ogólnych konferencjach naukowych a także 3 prace publikowane na łamach czasopism z Listy Filadelfijskiej. Była promotorem jednej pracy magisterskiej na Wydziale Lekarskim UJ CM na kierunku Dietetyka. Jest lub była kierownikiem specjalizacji w neurologii 6 lekarzy.

Habilitantka uczestniczy w stałej wymianie doświadczeń z ośrodkami zagranicznymi uczestnicząc w spotkaniach i warsztatach naukowych w ośrodkach europejskich i w Stanach Zjednoczonych, najczęściej w postaci kilkudniowych pobytów i warsztatów. Jest recenzentem ośmiu czasopism z listy filadelfijskiej.

Habilitantka jest zaangażowanym dydaktycznie nauczycielem akademickim. Prowadzi zajęcia ze studentami od 2011 roku – w zakresie neurologii i diagnostyki elektrofizjologicznej dla studentów kierunku lekarskiego Wydziału Lekarskiego UJ CM (także Szkoły Medycznej dla Obcokrajowców) a także studentów Wydziału Nauk o Zdrowiu. Udziela się w kształceniu studentów zaangażowanych w kołach naukowych a także prowadzi zajęcia na szkoleniach akredytowanych przez Polskie Towarzystwo Neurofizjologii Klinicznej.

Habilitantka jest w znaczący sposób zaangażowana w działalność popularyzującą naukę. Jest twórcą szkoleniowej platformy internetowej poświęconej diagnostyce elektroencefalograficznej, współtworzy platformę internetową www.padaczka.net dla lekarzy oraz jest redaktorem merytorycznym Gazety o Padaczce.

WNIOSEK KOŃCOWY

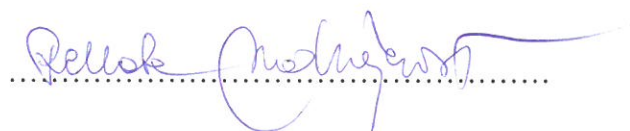
Wszyscy Recenzenci uznali że dr n. med. Magdalena Bosak jest zarówno doświadczonym klinicystą i nauczycielem akademickim jak i zaangażowanym badaczem, dynamicznie rozwijającym się. W ciągu kilku lat zgromadziła znaczny dorobek naukowy, wykazując stopniowy progres i rozwój na polu nauki. Konsekwentnie rozwija się w obszarze neurologii i neurofizjologii w harmonii z rozwojem klinicznym. Jej dorobek od czasu obrony doktoratu znacznie się powiększył i znajduje się w fazie rokującej dalszy dynamiczny rozwój. Jest utalentowanym dydaktykiem i sprawnym organizatorem działalności naukowej. Rozprawa habilitacyjna stanowi jej osobiste osiągnięcie i daje istotny wkład w rozwój nauk medycznych, szczególnie neurologii. Na podstawie analizy dostarczonej dokumentacji, po rozeznaniu jej dorobku naukowego, organizacyjnego w sferze nauki oraz działalności dydaktycznej wszyscy Recenzenci stwierdzili, że zgodnie z ustawą dr n. med. Magdalena

Bosak spełnia kryteria do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Wobec powyższego Komisja stawia formalny wniosek o dopuszczenie doktor Magdaleny Bosak do dalszych etapów procedury habilitacyjnej

Przewodnicząca Komisji

.....

Sekretarz Komisji

.....